

Čís. 1919.

Vnucený správce, zřízený podle Šu 382 čís. 2 ex. ř. požívá ochrany Šu 68 tr. zák.

Omyl v ustanoveních práva civilního (je-li zřízení vnuceného správce pravoplatným) jest skutkovým omylem podle Šu 2 písm. e) tr. zák.

(Rozh. ze dne 9. března 1925, Zm I 748/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločiny veřejného násilí podle §§ 81 a 99 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Ohledně výroku, kterým byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák., dlužno uvésti toto: Rozsudek zjišťuje, že prozatímním opatřením krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. dubna 1924, byl k zajištění nároků Marie P-ové, manželky obžalovaného, ustanoven správcem celého, oběma manželům společného majetku (hospodářství čís. 10 v J.) Rudolf P., a že byl tento dle spisů okresního soudu v Jindřichově Hradci výkonným orgánem tohoto soudu v tento úřad dne 25. dubna 1924 zaveden, že však bylo toto prozatímní opatření usnesením vrchního soudu zemského v Praze jako soudu rekursního ze dne 6. května 1924 zrušeno. Nalézací soud dále zjišťuje, že obžalovaný při zavádění P-a ve správu prohlásil, že dva páni na statku býti nemohou a že, co se jeho polovice dotýče, žádného správce nepotřebuje. Rozsudek dále zjišťuje, jak se obžalovaný dne 3. května 1924 jmenovanému správcovi ve výkonu jeho úřadu násilným vztažením ruky za účelem zmaření jeho úředního výkonu zprotivil. Obžalovaný se hájil tím, že nechtěl připustiti odvezení P-em prodané slámy proto, poněvadž sláma byla společná, a poněvadž chtěl nakoupiti dobytek, že myslel, že je k tomu oprávněn a že tím nechtěl mařiti úřední výkon.

Zmateční stížnost, opírajíc se o vyličený stav, uplatňuje zmatky podle § 281 čís. 5, 9 písm. a) tr. ř. ve dvojím směru a to: a) že soud nalézací neprávem přiznal Rudolfu P-ovi povahu osoby v Šu 68 tr. zák. jmenované; b) že obžalovaný vzhledem k tomu, že usnesení, jímž P. byl správcem jmenován, nebylo pravoplatným, P-a za správce nepovažoval a byl toho mínění, že P. není oprávněn jako správce jednati, a dovolává se v tom směru spisů okresního soudu v Jindřichově Hradci, dle nichž prý bylo o ustanovení správce v řízení nesporném jednáno. Tyto spisy však u hlavního přeličení čteny nebyly.

K a): Dlužno předeslati, že Rudolf P. nebyl pouze stranám zodpovědným správcem, ustanoveným po rozumu Šu 836 obč. zák. v řízení

nesporném, nýbrž správcem, ustanoveným podle Šu 381 čís. 1 a 382 čís. 2 ex. ř. Dlužno tedy řešiti otázku, zda takto ustanovený správce jest vůbec osobou, požívající ochrany ve smyslu Šu 68 tr. zák. Na otázku tu sluší v souhlase s náhledem soudu první stolice odpověděti kladně. Směrodatnou jest okolnost, jaké postavení zaujímá správce, zřízený ve smyslu Šu 382 čís. 2 ex. ř. Předně dlužno poukázati na ustanovení Šu 383 ex. ř., dle něhož správa nemovitostí v Šu 382 čís. 2 ex. ř. naznačená, provéstí se má za obdobného použití předpisů o vnučené správě správce soud (§ 99 odstavec první ex. ř.), že soud ho bere do slibu nemovitostí. Uváží-li se, že ve smyslu těchto předpisů ustanovuje (§ 108 odstavec první ex. ř.), že z příkazu soudu se správce výkonným orgánem uvádí ve správu nemovitostí (§ 99 odstavec druhý ex. ř. a příslušné předpisy instrukce), že správce jest povolán, vykonávati opatření soudu, podávati účty soudu a jeho vůli plniti, že je proto z veřejného příkazu činným k uplatnění soukromých práv za použití státní moci donucovací a proto mandatařem soudu, povoláním a povinným, spolupůsobiti při vykonávání spravedlnosti, nemůže býti nejmenší pochybnosti, že ho dlužno počítati k vrchnostenským osobám v Šu 68 tr. zák. míněným. Není proto zmatek podle Šu 281 čís. 9 písm. a) v tomto směru opodstatněn.

K b): Těmito vývody zmateční stížnost jednak dovozuje nedostatek zlého úmyslu, jehož třeba ke skutkové podstatě zločinu podle Šu 81 tr. zák. na straně obžalovaného, jednak poukazuje k tomu, že nalézací soud náležitě nehodnotil oně obhajoby obžalovaného. Zmateční stížnost jest v právu. Zlý úmysl k zločinu podle Šu 81 tr. zák. vyžaduje v první řadě, by si byl pachatel vědom toho, že mu jest činiti s osobou v Šu 68 tr. zák. jmenovanou. Toto vědomí měl soud náležitě zjistiti, zvláště když se obžalovaný jeho nedostatkem výslovně hájil a ze čtených civilních spisů vycházelo na jevo, že ustanovení P-a za správce nebylo pravoplatným. Obžalovaný hájil se omylem právním, týkajícím se ustanovení hlavy XVI. obč. zák. o společném majetku a jeho správě, a podle civilních spisů mohl obžalovaný vzhledem k tomu, že usnesení krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. dubna 1924 nenabylo moci práva, býti po případě v omylu, týkajícím se ustanovení exekučního a civilního soudního řádu, tedy rovněž norem civilních. Poněvadž omyl v ustanoveních práva civilního rovná se omylu skutkovému podle Šu 2 písm. e) tr. zák., měl nalézací soud nejen zabývati se onou obhajobou obžalovaného, nýbrž též přesně a jasně zjistiti vědomí stěžovatele, že jest mu činiti s osobou v Šu 68 tr. zák. jmenovanou. Ježto nalézací soud tak neučinil, jest rozsudek zmatečným podle Šu 281 čís. 5 a 9 písm. a) tr. ř.

Čís. 1920.

S hlediska Šu 9 tr. zák. jest lhostejno, z jaké příčiny zůstalo pachatelovo působení bez výsledku, zda sváděná osoba ihned svodům odolala, či později od zlého úmyslu, v ní svodem vzbuzeného, ustoupila.

Trestnosti svádění k zločinu podle Šu 9 tr. zák. není na závalu, že událostmi, k nimž následkem svodů došlo, není opodstatněna některá nebo žádná zákonná známka dotýcného zločinu.

(Rozh. ze dne 9. března 1925, Zm I 10/25).